

فرشاد گلزاری

با نگاهی گذرا به اخبار حوزه بین‌الملل به وضوح می‌بینیم که در هر هفته حداقل یک یا چند خبر به ترکیه اختصاص دارد. بخشی از این اخبار که به صورت مشهود و ثابت منتشر می‌شود، در مورد روند مبارزه و حملات ترکیه به پایگاه‌های پ.ک.ک است که عملیات‌های ارتش این کشور را در شمال عراق و سوریه در برمی‌گیرد. بخشی دیگر از این اخبار و گزارش‌ها هم عموماً به پروژه‌های عمرانی و افتتاح آنها در اقصى نقاط ترکیه مربوط می‌شود. قسمتی دیگر از این اخبار هم عموماً به مسائل اقتصادی و روابط دوجانبه تجاری ترکیه و سایر کشورها ارتباط می‌یابد، اما در این میان چند ماهی است که شاهد اظهارات رادیکال مقامات این کشور علیه یونان هستیم. ترکیه اساساً از گذشته‌های دور با یونان درگیر بوده و بارها و بارها هم مقامات ترکیه به خصوص رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری این کشور با لحنی تمسخرآمیز یا کوبنده تاریخ فتوحات ترکیه را به رخ آتن‌نشین‌ها کشیده‌است.

اگر به تاریخ مراجعه کنیم می‌بینیم که شکست ارتش یونان در نبرد دمولوپینار در سال ۱۹۲۲ به دست ترک‌ها یکی از همین تاریخ‌ها و وقایعی است که ترکیه آنرا به هر ترتیب به رخ یونان کشیده و جزخوانی‌های اینچنینی هنوز هم میان دو طرف ادامه دارد. در این میان اما از حدود چهار ماه پیش باز هم تنش میان یونان و ترکیه به سمت و سبوی دیگر هدایت شد و حتی پای مقامات نظامی هم در میان بود. به عنوان مثال خلوصی آکار، وزیر دفاع ترکیه در اواسط ماه می سال میلادی جاری مواضع مقامات یونان را مورد نقد شدید قرار داد و اعلام کرد که یونان با رفتار و عملکرد خود، تلاش را به کار برده تا روند مثبت موجود را با خرابکاری روبرو کند. این مواضع خلوصی آکار به این دلیل اتخاذ شد که در اواخر سال ۲۰۲۱ و اوایل سال ۲۰۲۲ میلادی دیدارهایی میان مقامات سیاسی و نظامی ترکیه و

یونان انجام شد و قرار بر حل و فصل اختلافات میان دو طرف بود. بر همین اساس ترکیه از این رویکرد یونان ناراحت است. حالا اما این تنش بار دیگر به بالاترین حد خود رسیده است و اردوغان به صورت انفرادی به جنگ آتن رفته است. رئیس‌جمهوری ترکیه بعد از نماز جمعه هفته اخیر در استانبول صریحاً یونان را یک کشور کم ارزش

برخی کارشناسان مسائل نظامی اظهارات اخیر اردوغان علیه یونان را مشابه آنچه برای تهدید به عملیات نظامی در سوریه استفاده شد، تلقی کرده و خطر ایجاد یک تنش بی‌سابقه بین دو همسایه دریای اژه را گوشزد می‌کنند

رئیس‌جمهور ترکیه به صورت مستقیم یونان را تهدید کرد

تنش بی‌سابقه میان دو همسایه دریای اژه

خواند و حتی پا را از این مواضع خود فراتر گذاشت.

او با تأکید بر اینکه یونان به لحاظ سیاسی، اقتصادی یا نظامی همتر از اما این تنش بار دیگر به بالاترین بلند فریاد زد که نتوان تولید هر محصولی که از مادیغ می‌کنند، را داریم.

شاید این سوال مطرح شود که چرا اردوغان تا به این حد علیه یونان خشونت به خرج می‌دهد و حالا کار به تهدید رسیده است؟ پاسخ این سوال را می‌توان در سخنان خود اردوغان مشاهده کرد. او می‌گوید: «توان تولید هر محصولی که از ما دریغ می‌کنند، را داریم». این عبارت به نوعی خطابه اردوغان به آمریکا است ولی صرفاً استفاده نظامی و امنیتی دارد!

ناتو و چند محور برای منازعه! برای درک بهتر نزاع میان آتن و آنکارا باید به یک موضوع

بنیادین توجه کنیم که آن هم تحرکات آمریکا در مدیترانه شرقی به خصوص در یونان است. در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ یکباره خبر آمد که ترکیه نیست با صدای بلند فریاد زد که نتوان تولید هر خریداری کرده و در حال آزمایش کردن آن در خاک خود است. همان هنگام ترامپ دستور داد تا فروش جنگنده‌های اف۳۵ به آنکارا تعلیق شود و این اتفاق اردوغان و تیمش را به شدت عصبانی کرد.

پنتاگون در آن زمان اعلام کرد که اادارهای نصب شده روی اس ۴۰۰ می‌تواند ادار و اطلاعات اف۳۵ را بشود کند یا اصطلاحاً آن را بخواند که این برای واشنگتن غیر قابل قبول است. حتی کار به جایی رسید که ترکیه از فرآیند ساخت اف۳۵ هم کنار گذاشته شد و در مقابل آنکارا دلیل این اقدام را عدم تحویل دادن سامانه‌های پدافند هوایی پاتریوت از سوی واشنگتن اعلام کرد.

این دعوای سیاسی-نظامی به جایی رسید که یکباره آمریکایی‌ها اعلام کردند از پایگاه اینجریلیک در خاک ترکیه خارج خواهند شد و به نوعی آنها نشان دادند که منافعشان دیگر همسو با ترکیه به عنوان یک عضو ناتو نیست. بر همین اساس آمریکا تمرکز خود را بر یونان گذاشت و قوای مسلح خود را با میلیارد‌ها دلار تجهیزات

آمریکابه نوعی آرگونومی نظامی یونان را نوسازی کرد و تسلیحات روز را در اختیار ارتش این کشور قرار دادو کمی بعدفرانسوی‌ها هم به تقویت بنیه نظامی یونان پرداختند و همین دو موضوع باعث شده تا حال اردوغان یونان را به عنوان یکی از اعضای ناتو تهدید کند

به یونان منتقل کرد. در این راستا ایالات متحده به نوعی تجهیزات و آرگونومی نظامی یونان را نوسازی کرد و تسلیحات روز را در اختیار ارتش این کشور به عنوان یکی دیگر از اعضای ناتو قرار داد. کمی بعد هم فرانسوی‌ها به عنوان یکی از اعضای مهم و تأثیرگذار ناتو به تقویت بنیه نظامی یونان پرداختند و همین دو موضوع باعث شده تا حالا اردوغان یونان را تهدید کند.

اردوغان روز یکشنبه که در گردهمایی هوادارانش در شهر سامسون واقع در حاشیه دریای سیاه سخنرانی می‌کرد، به یونان هشدار داد که نقض حریم هوایی علیه هواپیماهای جنگنده ترکیه را تکرار نکند. او مجدداً همانند گذشته نبرد دمولوپینار در سال ۱۹۲۲ میلادی را به یونان یادآور شد.

اردوغان همچنین ضمن متهم کردن یونان به تسلیح غیرقانونی جزایر واقع در دریای اژه بر خلاف معاهدات امضا شده پس از دو جنگ جهانی به آتن اعلام کرد که ما هر کاری لازم باشد انجام خواهیم داد و همانطور که می‌گوییم، می‌توانیم یک شبه همانند صاعقه و ناگهانی بر شما فرود بیاایم. اما در مقابل آتن هم آرام ننشست و آنکارا را بالاخره و دوباره خطاب قرار داد.

وزارت خارجه یونان در بیانیه‌ای اعلام کرد که مسئولان ترکیه با سخنان خود انسجام ناتو را در هم شکسته و سست می‌کنند. در این بین برخی کارشناسان اظهارات اخیر اردوغان را مشابه آنچه برای تهدید به عملیات نظامی در سوریه استفاده شد، تلقی کرده و خطر ایجاد یک تنش بی‌سابقه بین دو همسایه دریای اژه را گوشزد می‌کنند.

این در حالیست که باید توجه داشت ترکیه و یونان به عنوان دو عضو ناتو، بر سر طیف گسترده‌ای از مسائل از جمله پروازهای هوایی، وضعیت جزایر در دریای اژه، مرزهای دریایی و منابع هیدروکربنی در دریای مدیترانه و همچنین وضعیت کشور قبرس که از نظر قومی تقسیم شده، با هم اختلاف دارند اما محوریت اصلی این تنش‌ها فعلاً بر پایه تقابل در ناتو می‌چرخد.

خبر

درخواست بایدن از عراقی‌ها برای گفت‌وگو و عبور از بحران

طرف همچنین تحولات منطقه‌ای مهم را مورد بررسی قرار دادند و بر لزوم حل بحران‌های منطقه‌ای، حمایت از روند رایزنی‌ها و کاهش تنش‌ها و ممانعت از وقوع درگیری‌ها و نیز اهمیت نقش کلیدی عراق در منطقه و ضرورت تضمین امنیت و ثبات آن تأکید کردند. برهم‌صالح و باربارالیف همچنین در خصوص اوضاع داخلی عراق با یکدیگر گفت‌وگو کردند.

تایوان از استقرار سلاح ضدپهپادی در جزایر فراساحلی خبر داد

مختلفی را در خصوص پهپادهایی که وارد حریم هوایی این جزیره شدند، ارائه کرده است و چین را نسبت به فرستادن آن‌ها برای تضعیف صلح و ثبات متهم کرد که با واکنش تند پکن مواجه شد.

جهان نما

پس از مارگارت تاچر و تزامی به عنوان سومین زن؛ لیز تراس، نخست‌وزیر بریتانیا می‌شود

لیز تراس پس از مارگارت تاچر و تزامی، سومین نخست‌وزیر زن بریتانیایی‌شود. لیز تراس، وزیر خارجه بریتانیا در انتخابات رهبری حزب محافظه‌کار پیروز شد تا به عنوان نخست‌وزیر بریتانیا جانشین بوریس جانسون شود. جانشین جانسون را حدود ۱۷۰ هزار نفر از اعضای حزب محافظه‌کار بریتانیا انتخاب کردند. نخست‌وزیر جدید، وارث اقتصادی خواهد بود که تورم آن به بالاترین حد خود در ۴۰ سال گذشته رسیده است. بخش‌های صنعتی به طور فزاینده‌ای خوش بین هستند که نخست‌وزیر جدید از طرح‌هایی حمایت کند که جلوی افزایش حداکثر قیمت گاز و برق را که هر سه ماه یک بار تعیین می‌شود، بگیرد. نخست‌وزیر جدید بریتانیا برای تنفیذ حکمش به کاخ پالمورال، اقامتگاه ملکه بریتانیا در اسکاتلند می‌رود و انتظار می‌رود پس از مراسم تنفیذ، اولین نطق خود را ایراد کند. این اولین بار است که ملکه الیزابت حکم نخست‌وزیر را در جایی جز کاخ باکینگهام تنفیذ می‌کند. تراس پس از مارگارت تاچر و تزامی، سومین نخست‌وزیر زن و پنجاه و هشتمین نخست‌وزیر بریتانیایی‌شود.

تراس در سخنانی کوتاه پس از اعلام نامش از بوریس جانسون به خاطر ایستادگی در مقابل ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، خروج از اتحادیه اروپا (برگزیت) و شکست جرمی کوربین، رهبر سابق حزب کارگرو اجرای برنامه واکسیناسیون کرونا تشکر کرد. مدری الیزابت تراس در سال ۱۹۷۵ در آکسفورد به دنیا آمد. او، پدرش را استاد ریاضیات و مادرش را یک پرستار و «چپ‌گرا» توصیف کرده است.

مادرش وقتی دختر جوانی بود، در اعتراضات «کارزار خلع سلاح هسته‌ای» شرکت کرد، سازمانی که شدیداً با تصمیم دولت تاچر برای اجازه نصب کلاهک‌های هسته‌ای ایالات متحده آمریکا در پایگاه نیروی هوایی سلطنتی «گرین‌هام کامن» (RAF Greenham Common) در غرب لندن مخالف بود.

تراس اما در هفت سالگی، نقش ماسرگارت تاچر، نخست‌وزیر پیشین، را در انتخابات نمایشی مدرسه بازی کرد. هرچند برخلاف خانم تاچر که در سال ۱۹۸۳ اکثریت زیادی را همراه خود کرد، خانم تراس نتوانست چنین موفقیتی دست یابد.

تراس به یاد می‌آورد: «از فرصت استفاده کردم و در تجمعات سخنرانی صمیمانه‌ای کردم اما هیچ رأیی نیاوردم. حتی خودم به خود هم رای ندادم.» حالا ۳۹ سال از آن موضوع گذشته و خانم تراس از فرصت استفاده کرده تا واقعاً با پیروی از تاچر که به عنوان بانوی آهنین بریتانیا شهرت دارد، رهبر حزب محافظه‌کار و نخست‌وزیر شود. تراس در کابینه بوریس جانسون، وزیر خارجه و باسابقه‌ترین عضو دولت بود. او در هشت سال گذشته وزیر کشاورزی، وزیر دادگستری، قائم‌مقام وزیر دارایی و وزیر تجارت بین‌المللی بوده است.

تراس، که پیش از همه پرس‌سی سال ۲۰۱۶ طرفدار ماندن در اتحادیه اروپا بود، پس از فرمانروم به یکی از سرسخت‌ترین حامیان خروج از این بلوک تجاری تبدیل شد و در ماه‌های اخیر لایحه‌ای را به مجلس برده که به دولت اجازه دهد بخش‌هایی از توافق خروج از اتحادیه اروپا نقض کند.

مواقع استرگاریانه‌اش او را به یکی از شخصیت‌های محبوب بدنه حزب محافظه‌کار تبدیل کرده است. ولی گاه‌گذاری حرف‌ها و سخنرانی‌هایش (از جمله صحبت‌هایش درباره واردات پنیر در کنفرانس سالانه حزب در سال ۲۰۱۴) دستما به طنز شده است. لیز تراس که در چهار دور اول رأی‌گیری پس از ریشی سوناک و پنی مودانت در مقام سوم قرار داشت، در پنجمین دور از مودنت پیشی گرفت و رقیب سوناک در رأی‌گیری نهایی از کل اعضای حزب شد.

ریشی سوناک رقیب تراس کیست؟

ریشی سوناک در سال ۱۹۸۰ در ساوت‌همپتون به دنیا آمد. پدرش پزشک عمومی بود و مادرش داروخانه خود را اداره می‌کرد. ریشی سوناک دومین عضو کابینه بوریس جانسون بود که با استعفاش، زلزله‌ای سیاسی را رقم زد که در کمتر از ۴۸ ساعت به کناره‌گیری جانسون منجر شد.

سوناک هفت سال پیش برای اولین بار وارد مجلس بریتانیا شد. در فرمانروم برگزیت طرفدار خروج از اتحادیه اروپا بود و فوریه ۲۰۲۰ آقای جانسون را انتخاب او به عنوان وزیر دارایی به جای ساجد جاوید، خیلی‌ها را غافلگیر کرد.

بیشتر دوران زمامداری او در خزانه‌داری تحت‌الشعاع همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ قرار گرفت.